

KLAGANDE

Kim Eriksson Sirawan, 19810217-7873

Ombud: Advokat Harri Keränen

MOTPART

Kriminalvården

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 16 maj 2019 i mål nr 6616-19,
se bilaga A

SAKEN

Strafftidsberäkning

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och Kriminalvårdens beslut samt visar målet åter till Kriminalvården för ny prövning i enlighet med vad som anges under skälen för avgörandet.
2. Kammarrätten avslår yrkandet om ersättning för rättegångskostnader.

YRKANDEN M.M.

Kim Eriksson Sirawan har samma yrkanden och för i allt väsentligt framtidsamma som i förvaltningsrätten.

Kriminalvården anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Vad målet gäller

Förvaltningsrätten har i sin dom redogjort för de bakomliggande omständigheterna i målet. Den fråga som ska prövas är om Kriminalvården har haft grund för sitt beslut att sammanlägga Kim Eriksson Sirawans två verkställbara fängelsestraff till en sammanlagd strafftid om 21 år och 3 månader.

Tillämplig bestämmelse m.m.

Den 1 april 2019 trädde strafftidslagen (2018:1251) i kraft. Enligt strafftidslagens övergångsbestämmelser gäller dock lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m., StidL, fortfarande vid beräkning av strafftid för den som före ikraftträdandet meddelats ett strafftidsbeslut. Det är således StidL som ska tillämpas i målet.

Av 25 § StidL framgår att om dom på fängelse ska verkställas sedan den dömden börjat undergå annat sådant straff men innan han frigivits, ska strafftiderna sammanläggas för bestämmande av slutdagen.

I förarbetena till den nya strafftidslagen anges bl.a. följande. Det svenska straffsystemet kan i stor utsträckning sägas vila på principer om humanitet, proportionalitet, förutsebarhet och likabehandling. Reglerna om inledande

av verkställighet och beräkning av strafftid utgör en integrerad del av straffsystemet och ska vila på dessa principer. (Prop. 2017/18:250 s. 46).

Bestämmelser om fängelse i brottsbalken m.m.

Av 26 kap. 1 § andra stycket brottsbalken framgår att fängelse på viss tid inte får understiga fjorton dagar och inte överstiga tio år. Om fängelse på längre tid än tio år och på livstid är föreskrivet för brottet eller om det följer av 2 eller 3 §, får dock fängelse på viss tid bestämmas till högst arton år.

Av 26 kap. 2 § första och andra styckena brottsbalken framgår att fängelse får användas som gemensamt straff för flera brott, om fängelse kan följa på något av brotten. Fängelse på viss tid får sättas över det svåraste av de högsta straff som kan följa på brotten men får inte överstiga vare sig de högsta straffen sammanlagda med varandra eller arton år. Det gäller också vissa begränsningar med hänsyn till hur långt det svåraste straffet är.

I förarbetena till bestämmelserna – som innebar att straffskalan för bl.a. mord ändrades från 10 års fängelse till 18 år – anges bl.a. att fängelse på viss tid inte får överstiga 18 år, vare sig för ett enskilt brott eller som gemensamt straff för flera brott. Om domstolen finner att ett längre straff än fängelse i 18 år bör dömas ut kan fängelse på livstid väljas. (Prop. 2008/09:118 s. 50–51).

Av förarbetena framgår vidare att den föreslagna höjningen av det tidsbestämda straffet för bl.a. mord vid en tillämpning av dåvarande regler om förhöjt straff skulle leda till att ett tidsbestämt straff om 26 år skulle kunna dömas ut när det är fråga om både flerfaldig brottslighet och återfall i brott. När enbart en av dessa omständigheter föreligger skulle 22 års fängelse kunna dömas ut. Regeringen ansåg att det inte fanns skäl för att införa en möjlighet till så långa tidsbestämda fängelsestraff. En så lång strafftid skulle betydligt överstiga vad som då var möjligt att döma ut och

strafftiden skulle även överstiga den tid till vilken ett livstidsstraff normalt omvandlas. Sammantaget ansågs att det längsta tidsbestämda straffet bör vara 18 år också i situationer där det är fråga om flerfaldig brottslighet och återfall i särskilt allvarlig brottslighet. (Prop. 2008/09:118 s. 31).

Kammarrättens bedömning

Strafftidsbeslut

Kim Eriksson Sirawan har fört fram att förvaltningsrättens dom strider mot Sveriges internationella åtaganden med Thailand, i andra hand att Appellationsdomstolen i Thailands dom är att anse som en livstidspåföljd varför den domen bör konsumera Svea hovrätts dom av den 26 februari 2010 i mål nr B 5606-09 och B 9830-09. Kammarrätten anser att så inte är fallet och instämmer i förvaltningsrättens bedömning i dessa delar.

Kim Eriksson Sirawan har även fört fram att det saknas legala förutsättningar för att räkna ihop Appellationsdomstolen i Thailands dom med Svea hovrätts dom till en sammanlagd strafftid om 21 år och 3 månader, och att förvaltningsrättens dom därför är oförenlig med svensk rätt.

Av 25 § StidL framgår att sammanläggning ska ske i en situation som den nu aktuella. Varken i StidL eller i förarbetena till StidL anges någon övre gräns för strafftidens längd vid sammanläggning av flera verkställbara fängelsestraff i ett strafftidsbeslut. Inte heller i den nu gällande strafftidslagen finns någon sådan bestämmelse. Endast avsaknaden av bestämmelser som stadgar en övre gräns för strafftidens längd vid sammanläggning innebär dock, enligt kammarrättens mening, inte att någon sådan gräns inte ska tillämpas.

Vid avsaknad av uttalade tidsgränser vid sammanläggning av fängelsestraff och med tanke på att reglerna om beräkning av strafftid utgör en integrerad del av straffsystemet ligger det närmast till hands att – med beaktande av rättsliga principer som förutsebarhet och likabehandling – söka vägledning i bestämmelserna om fängelse i brottsbalken. Av brottsbalkens bestämmelser framgår att huvudregeln för fängelse på viss tid är att straffet inte får överstiga tio år. I vissa särskilda fall får dock fängelse på viss tid uppgå till, men inte överstiga, 18 år. Fängelsestraff på viss tid som överstiger 18 år förekommer endast vid omvandling av fängelse på livstid (4 § tredje stycket lagen [2006:45] om omvandling av fängelse på livstid och prop. 2005/06:35 s. 61).

Inom ramen för de allmänna domstolarnas dömande verksamhet är således lagstiftaren tydlig med vilka maximitider som gäller för fängelsestraff på viss tid. Som ovan angetts var lagstiftaren, när det högsta tidsbestämda fängelsestraffet höjdes från 10 till 18 år, också angelägen om att längre tidsbestämda straff än 18 år inte skulle kunna dömas ut vid flerbildig brottslighet och återfall i särskilt allvarlig brottslighet. Om inte brottsbalkens bestämmelser om fängelse skulle beaktas även vid de straffidsbeslut som fattas av Kriminalvården kan situationer uppstå där lika fall behandlas olika, vilket skulle strida mot principen om likabehandling. Det kan heller inte anses förenligt med principen om förutsebarhet att det inte finns en uttrycklig övre gräns för Kriminalvårdens beslut om sammanläggning av straff.

Vid en sammantagen bedömning och med beaktande av ovanstående anser kammarrätten att det inte kan anses vara förenligt med grundläggande straffrättsliga principer att sammanlägga fängelsestraff på viss tid i straffidsbeslut utan att det tillämpas en övre gräns för strafftiden. Eftersom StidL inte stadgar en sådan gräns bör vägledning sökas i brottsbalkens bestämmelser om fängelse vid sammanläggning av fängelsestraff enligt

25 § StidL. Kammarrätten anser därför att det saknas förutsättningar för Kriminalvården att vid sammanläggning av fängelsestraff på viss tid fatta strafftidsbeslut där den sammanlagda strafftiden överstiger 18 år.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer kammarrätten att Kriminalvården inte haft grund för sitt beslut att sammanlägga Kim Eriksson Sirawans två verkställbara fängelsestraff till en sammanlagd tid om 21 år och 3 månader. Förvaltningsrättens dom och Kriminalvårdens beslut ska därför upphävas och målet visas åter till Kriminalvården för ny prövning med beaktande av skälen för denna dom.

Ersättning för rättegångskostnader

Kammarrätten instämmer i förvaltningsrättens bedömning avseende yrkandet om rättegångskostnader.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Thomas Rolén
kammarrättspresident
ordförande
(skiljaktig mening,
se nedan)

Anders Jonsson
kammarrättsråd
referent

Dan Isaksson
adjungerad ledamot

Leo Willman
fiskal
föredragande

Skiljaktig mening

Thomas Rolén är skiljaktig och anför följande.

Jag instämmer i majoritetens bedömning avseende Kim Eriksson Sirawans första- och andrahandsgrund samt i frågan om ersättning för rättegångskostnader. Jag gör emellertid en annan bedömning i frågan om det är förenligt med svensk rätt att sammanlägga fängelsestraff på viss tid utan en övre gräns för strafftiden. Av 25 § StidL framgår att om dom på fängelse ska verkställas sedan den dömden börjat undergå annat sådant straff men innan han frigivits, ska strafftiderna sammanläggas för bestämmande av slutdagen. Varken av StidL eller av lagens förarbeten framgår någon övre gräns för strafftidens längd vid sammanläggning av flera fängelsestraff i ett strafftidsbeslut. Jag anser att detta innebär att Kriminalvården har haft fog för sitt beslut att sammanlägga Kim Eriksson Sirawans två fängelsestraff till en strafftid om 21 år och 3 månader. Överklagandet ska därför avslås.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 32

DOM

2019-05-16

Meddelad i Stockholm

Mål nr

6616-19

KLAGANDE

Kim Eriksson Sirawan, 810217-7873

Ombud: Bitr. jur. Harri Keränen

Advokatfirman Defens AB

Kornhamstorg 57

111 27 Stockholm

MOTPART

Kriminalvården, Norrköping

601 80 Norrköping

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kriminalvårdens beslut 2019-02-20, se bilaga 1

SAKEN

Strafftidsberäkning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten, som lämnar yrkandet om ersättning för
rättegångskostnader utan bifall, avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Svea hovrätt dömde den 26 februari 2010, mål nr B 5606-09 och B 9830-09, Kim Eriksson Sirawan till fängelse i 3 år och 3 månader. Den 6 december 2013 dömdes Kim Eriksson Sirawan av appellationsdomstolen i Thailand till livstids fängelse. Den thailändska livstidspåföljden omvandlades genom benådning till en tidsbestämd påföljd i fängelse om 36 år och 8 månader. Sveriges regering beslutade den 7 juni 2018 att det fängelsestraff som Kim Eriksson Sirawan dömts till i Thailand fick verkställas i Sverige samt beslutade att anpassa fängelsestraffet till fängelse i 18 år. Kim Eriksson Sirawan kom till Sverige den 25 januari 2019 och togs då in i häkte. Den 29 januari 2019 utfärdade Kriminalvården ett strafftidsbeslut avseende Svea hovrätts och appellationsdomstolen i Thailands domar. Enligt detta beslut är datum för verkställighetens början den 25 januari 2019, tidigaste dag för villkorlig frigivning den 6 augusti 2024 och slutdag den 7 september 2031. Den totala strafftiden uppgår enligt beslutet till 21 år och 3 månader. Kriminalvården beslutade vid omprövning den 20 februari 2019 att inte ändra sitt tidigare strafftidsbeslut samt att avvisa Kim Eriksson Sirawans yrkande om ersättning för kostnader. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

Kim Eriksson Sirawan yrkar att förvaltningsrätten ska ändra tidigaste dag för villkorlig frigivning till den 18 juni 2022. Vidare yrkar han ersättning för rättegångskostnader jämte ränta från dag för dom tills full betalning sker.

Till stöd för yrkandet om ändring av tidigaste dag för villkorlig frigivning anför Kim Eriksson Sirawan i huvudsak följande.

I första hand gör Kim Eriksson Sirawan gällande att Kriminalvårdens strafftidsbeslut strider mot Sveriges internationella åtaganden mot Thailand enligt Sveriges avtal med Thailand om samarbete rörande verkställighet av

straffrättsliga påföljder, SÖ 2004:24. Kriminalvården har i sitt beslut anført att verkställigheten av domarna i Sverige påbörjades den 25 januari 2018, då Kim Eriksson Sirawan ankom till Sverige och togs in i häkte. Detta måste förstås som att verkställigheten av såväl den thailändska som de svenska domarna påbörjades samtidigt den 25 januari 2019, vilket innebär att domarna verkställs parallellt. Detta är inte möjligt och Kriminalvårdens beslut är därför felaktigt. Sveriges åtagande mot Thailand innebär att Kim Eriksson Sirawan ska fortsätta verkställa den thailändska domen. Kriminalvården borde därför ha beaktat de svenska preskriptionsreglerna. När Kim Eriksson Sirawan den 18 juni 2022 påbörjar verkställigheten av de svenska domarna aktualiseras regeln i 35 kap. 8 § 2 brottsbalken, BrB, vilket föranleder att det straff som han ådömts av Svea hovrätt preskriberas.

I andra hand gör Kim Eriksson Sirawan gällande att den Thailändska appellationsdomstolens dom av den 6 december 2013 bör anses som en livstidspåföljd, vilket innebär att denna dom konsumerar Svea hovrätts dom den 26 februari 2010 i mål nr B 5606-09 och B 9830-09 enligt 19 d § första stycket lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m., StidL. Av förarbetena framgår att det saknas möjlighet för den dömde att fullgöra annan påföljd parallellt med ett livstidsstraff samt att samtliga straff konsumeras av ett livstidsstraff (prop. 2015/16:151 s. 49 och 98).

I tredje hand gör Kim Eriksson Sirawan gällande att Kriminalvården saknar legala förutsättningar att räkna ihop appellationsdomstolen i Thailands dom med Svea hovrätts dom den 26 februari 2010 i mål nr B 5606-09 och

B 9830-09 till en sammanlagd strafftid om 21 år och 3 månader.

Kriminalvårdens beslut strider mot 2 kap. 10 § regeringsformen, RF. Av 26 kap. 1 och 2 §§ BrB framgår att fängelse på viss tid inte får överstiga 18 år när fängelse ska utdömas för fler än ett brott, varför Kriminalvården inte borde ha räknat med Svea hovrätts dom i sitt strafftidsbeslut. Att det, som

anges i Kriminalvårdens beslut, saknas bestämmelser avseende sammanläggning av strafftid som motsvarar 26 kap. 2 § BrB innebär inte att Kriminalvårdens tolkning är korrekt. 26 kap. 2 § andra stycket BrB bör tillämpas analogt.

Kriminalvårdens beslut strider mot artikel 5 europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna, EKMR. Enligt artikel 5.1 EKMR har var och en rätt till frihet och personlig säkerhet. I fallen Ernö Szabo mot Sverige och Csozászski mot Sverige har Europadomstolen konstaterat att en förlängning av ett fängelsestraff i vissa fall är att se som en kränkning av artikel 5 EKMR eftersom ett fängelsestraff inte får vara godtyckligt.

Resultatet av Kriminalvårdens strafftidsberäkning blir att den thailändska domen blir förlängd med tre år och tre månader. Kriminalvårdens argument att det saknas bestämmelser avseende sammanläggning av strafftid som motsvarar 26 kap. 2 § BrB är godtyckligt. Kriminalvårdens beslut är därför godtyckligt och i strid med artikel 5 EKMR.

Gällande yrkandet om rättegångskostnader anför Kim Eriksson Sirawan i huvudsak följande. Bestämmelsen i 2 kap. 11 § andra stycket RF är utformad efter artikel 6.1 EKMR och knyter an till de grundläggande principer som anges där, bl.a. att parterna ska vara likställda i processen. Till skillnad från artikel 6.1 EKMR innehåller 2 kap. 11 § andra stycket RF ingen begränsning att prövningen ska avse civila rättigheter eller skyldigheter. Regeringsformens krav på en rättvis rättegång får anses gälla även Kriminalvårdens handläggning av omprövning avseende strafftidsbeslut. Det skulle i vissa fall strida mot grundlagsbestämmelsen om den enskilde inte ges rätt till ersättning från staten för sina rättegångskostnader i ett mål om strafftidsbeslut. Om en enskild vinner en begäran om överprövning avseende strafftidsbeslut ska denne ha rätt att under vissa förutsättningar få ersättning från staten för sina rättegångskostnader, se bl.a. NJA 2015 s. 374.

Kriminalvården anser att överklagandet ska avslås och anför följande. Regeringen beslutade den 7 juni 2018 att det fängelsestraff som Kim Eriksson Sirawan ådömts av appellationsdomstolen i Thailand den 6 december 2013 får verkställas i Sverige samt beslutade att anpassa straffet till fängelse i 18 år. Den thailändska domen ska, i enlighet med regeringsbeslutet, verkställas som ett tidsbestämt straff och inte som fängelse på livstid. Kim Eriksson Sirawan ankom till Sverige den 25 januari 2019 och togs in i häkte. I och med det påbörjades verkställigheten i Sverige. Eftersom Svea hovrätts dom den 26 februari 2010 i mål nr B 5606-09 och B 9830-09 var verkställbar när Kim Eriksson Sirawan kom till Sverige ska en sammanläggning ske för bestämmande av slutdagen, se 25 § StidL. Sammanläggningen innebär inte att den thailändska domen blir förlängd, utan endast att Kim Eriksson Sirawan verkställer två separata fängelsestraff samtidigt. Det saknas bestämmelser om att strafftid som efter sammanläggning överstiger fängelse i 18 år inte får verkställas. I övrigt hänvisar Kriminalvården till det överklagade beslutet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. upphörde att gälla den 1 april 2019, då strafftidslagen (2018:1251) trädde i kraft. Enligt den nya lagens övergångsbestämmelser gäller dock den gamla lagen bland annat vid beräkning av strafftid för den som före ikraftträdandet meddelats ett strafftidsbeslut. Förvaltningsrätten ska därför tillämpa den äldre lagen.

Frågan i målet är om Kriminalvården hade fog för sitt beslut om sammanläggning av de fängelsestraff som Kim Eriksson Sirawan dömts till. Av 25 § StidL framgår att om dom på fängelse ska verkställas sedan den dömde börjat undergå annat sådant straff men innan han frigivits, ska strafftiderna sammanläggas för bestämmande av slutdagen.

Kim Eriksson Sirawan har som förstahandsgrund för sitt yrkande om ändring av tidigaste dag för villkorlig frigivning anfört att Kriminalvårdens beslut är felaktigt eftersom fängelsestraffen inte verkställs parallellt. Enligt Kim Eriksson Sirawan påbörjas verkställigheten av det fängelsestraff som han ådömts genom Svea hovrätts dom den 26 februari 2010 i mål nr B 5606-09 och B 9830-09 först den 18 juni 2022, vilket enligt 35 kap. 8 § BrB skulle medföra att denna fängelsepåföljd preskriberas.

Förvaltningsrätten konstaterar att fängelsestraff verkställs parallellt (jfr exempelvis 19 d och 25 §§ StidL, 26 kap. 8 § BrB och NJA II 1974 s. 332). En sådan ordning strider inte mot Sveriges åtaganden gentemot Thailand eftersom fullgörande av påföljden ska verkställas enligt mottagandelandets lagstiftning och förfaranden, se artikel VI första punkten SÖ 2004:24. Verktälligheten av de båda domarna påbörjades således den 25 januari 2019 då Kim Eriksson Sirawan ankom till Sverige och togs in i häkte. Eftersom verkställigheten av det fängelsestraff som Kim Eriksson Sirawan dömts till genom Svea hovrätts dom den 26 februari 2010 i mål nr B 5606-09 och B 9830-09 har påbörjats, saknas det skäl att ändra Kriminalvårdens beslut på grund av preskriptionsreglerna i 35 kap. 8 § BrB. Överklagandet kan därför inte bifallas på denna grund.

Kim Eriksson Sirawan har som andrahandsgrund för sitt yrkande om ändring av tidigaste dag för villkorlig frigivning anfört att den Thaiändska appellationsdomstolens dom av den 6 december 2013 bör anses som en livstidspåföljd, vilket enligt 19 d § första stycket StidL skulle medföra att appellationsdomstolen i Thailands dom konsumerar det fängelsestraff som Kim Eriksson Sirawan dömts till genom Svea hovrätts dom.

Förvaltningsrätten konstaterar att Kim Eriksson Sirawan visserligen dömdes till livstids fängelse i Thailand. Påföljden kom dock senare att ändras, först genom benådning och sedan genom att Sveriges regering den 7 juni 2018

beslutade att anpassa fängelsestraffet till fängelse i 18 år. Av förarbetena till 19 d § StidL framgår att ett utdömt livstidsstraff ska betraktas som ett tidsbestämt straff om det omvandlas till fängelse på viss tid (jfr prop. 2015/16:151 s. 98). Enligt förvaltningsrättens mening är det därför det som senast beslutats gällande en påföljd som ska ligga till grund för beräkning av strafftid enligt StidL. En annan ordning skulle innebära att det, vid tillämpning av StidL, inte skulle beaktas om det som initialt bestämts om en påföljd ändras vid en senare prövning. Såväl den benådning som Kim Eriksson Sirawan beviljades i Thailand som regeringens beslut att anpassa Kim Eriksson Sirawans fängelsestraff till fängelse i 18 år får anses innebära att det livstidsstraff som Kim Eriksson Sirawan dömts till har omvandlats till fängelse på viss tid. Det föreligger därför inget livstidsstraff och det fängelsestraff som Kim Eriksson Sirawan dömts till genom domen från Svea hovrätt konsumeras därför inte. Överklagandet kan därmed inte bifallas på denna grund.

Kim Eriksson Sirawan har som tredjehandsgrund för sitt yrkande om ändring av tidigaste dag för villkorlig frigivning anført att Kriminalvårdens beslut innebär att fängelsestraffet, i strid med 2 kap. 10 § regeringsformen och 26 kap. 1 och 2 §§ BrB, har bestämts till fängelse på viss tid som överstiger 18 år. Han har vidare anført att 26 kap. 2 § BrB bör tillämpas analogt vid beräkning av strafftid enligt StidL.

Av 2 kap. 10 § RF första stycket andra meningen framgår att ingen får dömas till svårare brottspåföljd för gärningen än den som var föreskriven då. I 26 kap. 2 § första stycket BrB anges att fängelse får användas som gemensamt straff för flera brott om fängelse kan följa på något av brotten. I bestämmelsens andra stycke anges att fängelse på viss tid får sättas över det svåraste av de högsta straff som kan följa på brotten men får inte överstiga vare sig de högsta straffen sammanlagda med varandra eller arton år.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att Kriminalvårdens strafftidsbeslut inte innebär att Kim Eriksson Sirawan döms till svårare brottspåföljd än vad som var föreskrivet för de gärningar som han dömts för. Beslutet innebär istället en sammanläggning av strafftid avseende brott för vilka Kim Eriksson Sirawan dömts till straff i enlighet med då gällande lagstiftning. När det sedan gäller frågan om huruvida strafftiden efter sammanläggningen enligt 25 § StidL får överstiga fängelse i 18 år konstaterar förvaltningsrätten att vare sig 25 § StidL eller förarbetena anger någon övre gräns för strafftidens längd vid sammanläggning. Enligt sin ordalydelse avser 26 kap. 2 § andra stycket BrB situationer där en gemensam påföljd utdöms för flera brott och inte frågor om sammanläggning enligt 25 § StidL. Detta synsätt överensstämmer även med vad som anges i förarbetena till 26 kap. 2 § BrB (se prop. 2008/09:118 s. 51). Fängelsestraff längre än 18 år förekommer vidare vid omvandling av fängelse på livstid, jfr 4 § tredje stycket lag (2006:45) om omvandling av fängelse på livstid där det även indirekt anges att gränsen i 26 kap. 2 § andra stycket BrB avser situationen att en påföljd döms ut och inte sammanläggning av påföljder (jfr även prop. 2005/06:35 s. 61). Med hänsyn till ovan saknas det stöd för att den gräns på fängelse i 18 år som uppställs i 26 kap. 2 § andra stycket BrB är att se som en sådan generell gräns som ska tillämpas analogt vid sammanläggning enligt 25 § StidL. Överklagandet kan därför inte bifallas på denna grund.

Kim Eriksson Sirawan har även anfört att Kriminalvårdens beslut strider mot artikel 5 EKMR eftersom det är godtyckligt. Enligt Kim Eriksson Sirawan är strafftidsbeslutet godtyckligt dels eftersom resultatet av Kriminalvårdens strafftidsberäkning blir att den thailändska domen blir förlängd med tre år och tre månader och dels eftersom Kriminalvården saknar stöd för sitt argument att det saknas bestämmelser avseende sammanläggning av strafftid som motsvarar 26 kap. 2 § BrB.

Enligt 25 § lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom får verkställighet i Sverige av utländsk brottmålsdom inte ske på sådant sätt att påföljden blir att anse som strängare än den påföljd som ådömts i den främmande staten. Av artikel 5.1 EKMR framgår att var och en har rätt till frihet och personlig säkerhet samt att ingen får berövas friheten utom i de fall som särskilt anges i denna artikel och i den ordning lagen föreskriver. Bland de tillåtna fallen nämns situationen när någon är lagligen berövad friheten efter fällande dom av behörig domstol.

Av Europadomstolens praxis framgår att en förlängning av den faktiska anstaltstiden i samband med verkställighetsöverföring kan utgöra en kränkning av den enskildes rättigheter enligt artikel 5 i Europakonventionen (se domar i målen Szabó mot Sverige och Csoszánszki mot Sverige). Målen avsåg situationen att villkorlig frigivning kunde förväntas vid en tidigare tidpunkt i den dömande staten och vid en senare tidpunkt i den verkställande staten, vilket medförde en förväntad förlängning av frihetsberövandet om ett år och fyra månader. Europadomstolen ansåg att denna skillnad visserligen inte kunde anses obetydlig, men att den faktiska fängelse tiden samtidigt rymdes inom det utdömda straffet. Högsta förvaltningsdomstolen har i avgörandet HFD 2013 ref. 42 tolkat Europadomstolens ställningstagande i målen Szabó och Csoszánszki på så sätt att ett frihetsberövande skulle kunna anses godtyckligt om den fängelse tid som efter överflyttning av verkställigheten faktiskt ska avtjänas i den verkställande staten alltför mycket skiljer sig från vad som kunde förväntas med utgångspunkt från domslandets verkställighetsregler. Huvudregeln är att godtycke inte kan anses föreligga så länge den förlängda verkställighetstiden rymms inom det utdömda fängelsestraffet (jfr NJA 2017 s. 300).

Europadomstolens praxis avser den situationen att den frihetsberövande påföljd som utdömts för ett visst brott förlängs på grund av överföringen

från den dömande staten till den verkställande staten. I nuvarande mål är det inte tal om förlängning av verkställighetstiden av den påföljd som utdömts genom den dom som föranlett överföringen av Kim Eriksson Sirawan till Sverige. Överföringen har visserligen möjliggjort en parallell verkställighet av en frihetsberövande påföljd som Kim Eriksson Sirawan dömts till av en svensk domstol, vilket visserligen medför en längre tid i anstalt jämfört med om Kim Eriksson Sirawan endast haft att avtjäna fängelsestraffet om 18 år. Denna situation kan dock inte jämföras med situationen där mottagarlandet exempelvis har strängare regler om villkorlig frigivning och den anstaltstid som härrör från den dom som legat till grund för verkställighetsöverföringen därför förlängs. Därutöver innebär överföringen en klar förmildring av det straff som Kim Eriksson Sirawan dömts till i Thailand och som senare blev föremål för benådning. Vidare har förvaltningsrätten ovan bedömt att Kriminalvården haft fog för sin bedömning att 26 kap. 2 § andra stycket BrB inte är tillämplig i mål om sammanläggning enligt 25 § StidL. Kriminalvårdens beslut strider därför inte mot artikel 5.1 EKMR och överklagandet kan därmed inte bifallas på denna grund.

Eftersom det inte framkommit skäl att ändra Kriminalvårdens omprövningsbeslut ska yrkandet härom avslås.

Kim Eriksson Sirawan har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader. Förvaltningsrätten saknar laglig möjlighet att bevilja sådan ersättning och yrkandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Håkan Åberg
Chefsrådman

Nämndemännen Göran Ording, Håkan Sjöström och Kjell-Åke Karlsson har också deltagit i avgörandet.

Förvaltningsrättsnotarien Alfred Pucek har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.